

Bodemsanering stortplaats

In een voormalige stortplaats zijn meestal verontreinigingen aanwezig die gesaneerd moeten worden voordat activiteiten kunnen plaatsvinden op die stort. Veelal betreft dit het aanleggen van een schone laag grond op de stortplaats.

Dit onderwerp is verdeeld in drie thema's:

1. [Sanering voormalige stortplaats](#)
2. [Afwezigheid spoedeisendheid](#)
3. [Een nieuwe verontreiniging](#)

Door te klikken op bovenstaande link komt u direct op de betreffende pagina.

Sanering voormalige stortplaats

De verontreiniging op een voormalige stortplaats zal moeten worden gesaneerd of worden beheerd. De provincie past als ze bevoegd gezag zijn specifieke regels toe voor het saneren en beheren van een verontreiniging op een voormalige stortplaats.

Melding

Indien handelingen worden verricht 'ten gevolge waarvan de verontreiniging van de bodem wordt verminderd of verplaatst' dient daarvan melding te worden gedaan aan het bevoegd gezag (artikel 28, lid 1 Wet Bodembescherming). Bij de melding dient een (nader) bodemonderzoek te worden gevoegd. Vervolgens stelt het bevoegd gezag vast in hoeverre er sprake is van een geval van ernstige en spoedeisende bodemsanering. Voor de voormalige stortplaatsen is door de provincie vastgesteld dat deze in beginsel dienen te worden aangemerkt als 'een potentieel ernstig geval van bodemverontreiniging'.

Onderzoek en saneringsplan

In een saneringsplan wordt beschreven hoe wordt gesaneerd; 'de wijze waarop het betrokken grondgebied in verband met het isoleren van die verontreiniging zal worden beheerd en de maatregelen die zullen worden genomen in verband met beperkingen die de verontreiniging voor het gebruik van de bodem met zich brengen'. Vervolgens dient het bevoegd gezag in te stemmen met het saneringsplan.

De vraag kan worden gesteld op welke wijze een stortplaats wordt gesaneerd? Vanaf 2006 is de multifunctionele saneringsdoelstelling verlaten en mag er functioneel worden gesaneerd. Dit betekent dat de voormalige stortplaats niet voor alle functies geschikt moet zijn, maar dat de voormalige stortplaats geschikt mag worden gemaakt voor een bepaalde functie en dat het risico van verspreiding van de verontreiniging zoveel mogelijk moet worden beperkt. De ondergrens is derhalve dat het terrein geschikt gemaakt wordt voor een bepaalde functie. Daarbij kan bij de stortplaatsen veelal worden volstaan met het aanbrengen van een afdeklaag.

Verslag

Na de sanering wordt er een verslag van de sanering aangeleverd dat door het bevoegd gezag moet worden gekeurd.

Nazorg

Tot slot is na de sanering aandacht nodig voor de nazorg. Als na de sanering verontreinigingen in de bodem achterblijven moet gelijktijdig met het verslag een nazorgplan worden ingediend ter goedkeuring. De instemming wordt alleen gegeven indien de beperkingen in het gebruik van de bodem of de maatregelen naar het oordeel van het bevoegd gezag niet leiden tot een vermindering van de kwaliteit van de bodem zoals beschreven in het verslag.

Tot zover de algemene lijn van aanpak van een geval van bodemverontreiniging. Zoals eerder opgemerkt hebben wij voor de bijzondere verontreinigingssituatie van een voormalige stortplaats een specifiek saneringsbeleid geformuleerd.

Specifiek saneringsbeleid voormalige stortplaatsen

De voormalige stortplaatsen bevatten vanwege het brede scala aan afvalstoffen diverse verontreinigingen die naar de onderliggende bodem kunnen verspreiden.

De gebruikelijke saneringsaanpak voor voormalige stortplaatsen bestaat uit het isoleren van deze locaties van de omgeving. Afhankelijk van de afvalsamenstelling wordt hiervoor gebruik gemaakt van de volgende voorzieningen:

- het bovenop aanbrengen van een deklaag, die kan/mag worden opgebouwd uit verschillende grondsoorten;
- het aanbrengen van een ander soort isolatielaag zoals bijvoorbeeld bebouwing of bestrating;
- in bijzondere situaties het aanbrengen van een sandwich-leeflaag, zoals bij gasafvang, folie of een drainlaag;
- het realiseren van voorzieningen waarmee mogelijke verspreiding buiten de stortplaats beheerst worden;. Voorbeelden hiervan zijn; grondwaterbeheersing, damwanden of in-situ afbraak.

Bij een toekomstige herinrichting van stortplaatsen moeten eventueel aanvullende saneringsmaatregelen worden afgestemd op de nieuwe functie. Deze maatregelen moeten voldoende robuust en toekomstvast te zijn door de aanwezigheid van afvalmateriaal van heterogene en deels onbekende samenstelling.

Kwaliteit afdeklaag

Er worden eisen gesteld aan de kwaliteit van de afdeklaag van een voormalige stortplaats.

Het kan zijn dat een voormalige stortplaats nog geen afdeklaag heeft of dat een bestaande afdeklaag qua dikte en/of samenstelling kwalitatief een verbetering behoeft. Dit betekent dat er materiaal van buiten de voormalige stortplaats moet worden aangevoerd om gebruikt te worden voor de afdeklaag. Dit materiaal dient te voldoen aan het Besluit bodemkwaliteit, anders mag het niet toegepast worden en is er sprake van het opnieuw storten van afvalstoffen.

Afwezigheid spoedeisendheid

Voor verreweg de meeste stortplaatsen bestaat er geen directe noodzaak voor het saneren omdat er geen sprake is van risico's. Een noodzaak om dan met spoed te saneren doet zich dan niet voor.

De aanpak van bodemverontreiniging wordt uiteindelijk bepaald door de verontreinigingsgraad van een bodem en dit geeft een spoedeisendheid van de sanering van een verontreiniging. De spoedeisendheid is afhankelijk van de risico's voor de mens (humaan), de ecologie en de verspreiding van de bodemverontreiniging. Uit de praktijk blijkt dat de risico's voor de mens en verspreiding bij een voormalige stortplaats meestal niet groot zijn. Hierdoor hoeven voormalige stortplaatsen niet te worden gesaneerd. Het gevolg is dat er wordt gewacht op een natuurlijk moment dat er vanuit de markt actie wordt ondernomen waarbij de stortplaats wordt herontwikkeld en de verontreiniging gesaneerd kan worden.

Een nieuwe verontreiniging

Er kunnen door handelingen op een stortplaats ook nieuwe verontreinigingen ontstaan. Nieuwe verontreinigingen moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. Dit heet zorgplicht.

De zorgplicht voor de bodem is alleen van toepassing op nieuwe verontreinigingen (ook een “nieuw geval” genoemd) en niet op zogenaamde historische verontreiniging. Deze laatste verontreinigingen zijn ontstaan voor 1 januari 1987.

Indien nieuwe activiteiten worden uitgevoerd op een stortplaats dient te worden voorkomen dat nieuwe verontreiniging wordt veroorzaakt. Dit kan bijvoorbeeld plaatsvinden als je een heipaal door een vat slaat. Ook dient het wegduwen van verontreiniging door een heipaal zonder scherpe punt naar diepere grondlagen voorkomen worden.

Op grond van de zorgplicht zijn er twee verplichtingen :

- het zoveel mogelijk beperken en ongedaan maken van een eenmaal ontstane verontreiniging;
- het treffen van de nodige maatregelen om verontreiniging te voorkomen.

